

Część pierwsza

PAŃSTWO I PRAWO JAKO ZJAWISKA SPOŁECZNE I ICH HISTORYCZNY CHARAKTER

Rozdział I. Miejsce państwa i prawa wśród innych związków i norm społecznych	11
1. Związki i inne grupy oraz ich decyzje	11
2. Rozróżnienie grup formalnych i nieformalnych	17
3. Organizacja państwowa a inne związki	17
4. Ogólne uwagi o normach i różnych systemach normatywnych	18
Rozdział II. Pochodzenie państwa i prawa oraz ich określenie	22
1. U progu państwowości	22
2. Narodziny prawa	28
3. Określenie państwa i prawa	32
Rozdział III. Przekształcenia państwa i prawa	36
1. Pojęcie typu i formy państwa	36
2. O przyczynach wpływających na kształt państwa	40
3. O dwóch parach pojęć: typu i formy państwa oraz dyktatury i demokracji	42
4. Pojęcie typu i formy prawa	43
5. Teoria rewolucji społecznej	44
A. Rozróżnienie rewolucji społecznej i politycznej	44
B. Klasyfikacja rewolucji	47
C. Rewolucja a reforma	50
Rozdział IV. Państwo a prawo	52

Część druga

WĘZŁOWE ZAGADNIENIA PAŃSTWA

Rozdział V. Suwerenność, cel i funkcje państwa	56
1. Suwerenność	56
2. Cel państwa	58
3. Funkcje państwa	59

Rozdział VI. Struktura polityczna, system dyktatury klasowej, struktura organizacji państwowej	62
1. Pojęcie struktury politycznej	62
2. System dyktatury klasowej	64
3. Struktura organizacji państwowej	65
4. Zagadnienie centralizmu i decentralizacji w strukturze organizacji państwowej	67
5. Stosunki między organami przymusu a ośrodkiem decyzji politycznej	68
Rozdział VII. Państwo a naród	74
1. O pojęciu narodu i wpływie genezy państwa na formowanie narodu	74
2. Forma federalna państwa a kwestia narodowa	76
3. Klasyfikacja procesów narodotwórczych	79
4. Charakter narodowy a instytucje polityczne	80
Rozdział VIII. Państwo a związki religijne	82
Część trzecia	
WĘZŁOWE ZAGADNIENIA PRAWA	
Rozdział IX. Nauka o normie (I): Wypowiedź normatywna, jej budowa oraz przepis prawny	88
1. Kwestia właściwego rozumienia normy prawnej	88
2. Budowa wypowiedzi normatywnej	89
3. Cechy znamienne sankcji i jej rodzaje	93
4. Wypowiedź normatywna a przepis prawny	96
5. Klasyfikacja przepisów prawnych	100
6. Kolidze przepisów prawnych i kres ich mocy obowiązującej	101
Aneks do rozdz. IX — Przykłady	104
Rozdział X. Nauka o normie (II): Spełnienie wypowiedzi normatywnej	108
1. Pojęcie stosunku prawnego	108
2. Podmioty stosunku prawnego	110
3. Przedmiot stosunku prawnego	114
4. Powstanie, zmiana i wygaśnięcie stosunku prawnego	116
A. Zdarzenia prawne niezależne od zachowania ludzi	116
B. Zdarzenia prawne zależne od zachowania ludzi	116
Rozdział XI. Forma prawa (I)	119
1. O pojęciu formy prawa	119
2. Stanowienie prawa	121
3. Prawo zwyczajowe	128
Rozdział XII. Forma prawa (II): System prawa	131
1. O systemach w ogólności i pojęciu systemu prawa	131
2. Kryteria różnicowania systemu prawa	133
3. Kwestia recepcji i unifikacji prawa	139
4. System prawa a systematyzacja przepisów prawnych	141

Rozdział XIII. Realizacja prawa	143
1. Stosowanie i przestrzeganie prawa	143
2. Wykładnia	150
A. Rozumienie wykładni i wątpliwości wstępne	150
B. Podmioty wykładni	151
C. Sposoby wykładni	152
D. Zagadnienie szczególne wykładni: luka w prawie	155

Aneks do rozdz. XIII — Przykłady	158
--	-----

Rozdział XIV. O różnych systemach normatywnych	159
1. Próba rozróżnienia systemów normatywnych według przedmiotu regulacji	159
2. Klasyfikacja systemów normatywnych według podmiotów regulacji (decyzji normatywnych)	160
3. Kwestia wzajemnego stosunku systemów normatywnych	165
4. Wzajemny stosunek systemów normatywnych prawnego i moralnego	167

Część czwarta

PAŃSTWO I PRAWO WE WSPÓŁCZESNYCH SYSTEMACH SPOŁECZNO-POLITYCZNYCH

Rozdział XV. Państwo i prawo w systemie kapitalistycznym	172
1. Przeobrażenia w strukturze ekonomicznej kapitalizmu	172
2. Struktura polityczna kapitalizmu, a w szczególności forma państwa	177
A. „Grupy nacisku”	177
B. Partie polityczne	179
C. Forma państwa i jej przeobrażenia	182
3. Faszystowska forma państwa	188
4. Prawo burżuazyjne okresu kapitalizmu monopolistycznego	195
5. Perspektywy państwa kapitalistycznego	198
Rozdział XVI. Państwo i prawo w systemie socjalistycznym	201

1. Przesłanki ideologiczno-polityczne powstania pierwszego państwa proletariackiego	201
2. Forma państwa radzieckiego i jej rozwój	205
3. Inne formy państwa socjalistycznego. Powstanie systemu państw socjalistycznych	211
4. Ogólna charakterystyka prawa socjalistycznego	220
5. System socjalistycznego prawa (na przykładzie Polski)	223
6. Perspektywy rozwoju państwa i prawa socjalistycznego	228
A. Teoria konwergencji	228
B. Zagadnienie formy państwowej odpowiedniej dla pokojowego przejścia od kapitalizmu do socjalizmu	230
C. Teoria obumierania państwa i prawa	232

Rozdział XVII. Państwo i prawo w systemie pokolonialnym	237
1. Zakres problematyki	237
2. Zróżnicowanie społeczne	238
3. Charakterystyka struktury politycznej	240

A. Dziedzictwo kolonialne	246
B. Przeobrażenia struktury politycznej. Tworzenie się systemu prawnego	241
4. Perspektywy rozwoju	245

Część piąta

PODSTAWOWE ZAGADNIENIA WSPÓŁCZESNYCH SYSTEMÓW SPOŁECZNO-POLITYCZNYCH

Rozdział XVIII. Międzynarodowy porządek prawny	249
1. Podobieństwa i różnice między prawem międzynarodowym i we- wnętrznym	249
2. Stosunek prawa międzynarodowego do wewnętrznego	257
Rozdział XIX. Świadomość prawna	259
1. Rozumienie świadomości prawnej	259
2. Świadomość prawna a opinia publiczna	263
3. Zagadnienie sprawiedliwości	264
Rozdział XX. Praworządność. Obywatel	267
1. Pojęcie praworządności	267
2. Rozróżnienie praworządności burżuazyjnej i socjalistycznej	272
3. Gwarancje praworządności	273
4. Rzut oka na całość zagadnienia	277
Wybrana bibliografia opracowań o charakterze wprowadzającym	279
Skorowidz osobowo-rzeczowy	280